

Núm. 1286 - Any XXVI

Època Segona

1 Novembre 1931

Ceretània

Número solt: 20 cènts.

Redacció i Administració:
Plaça Salmeron, 1
PUIGCERDA

*** Setmanari polític d'afirmació catalanista republicana ***

LA PERSONALITAT HISTÒRICA DE CERDANYA

Hom es pregunta: Es possible que qui preten-
gui estructurar la vida política futura de Catalunya
hagi pogut pensar en fer desaparèixer la personali-
tat històrica de la Cerdanya? Es que en la història
i en la vida de Catalunya no representa res aquest
troç de terra pirenenca perfectament delimitada
geogràfica i ètnicament? Es que s'ha de repetir
per mans catalanes l'esquarterament a que fou
condemnada pel malestruc tractat dels Pireneus
que l'esbocinà en dues parts?

Comtat de Cerdanya, amb Cort de Comtes,
independent, altiu, temut pels veïns, exigeix la ca-
pitalitat a Hix, per a traslladar-la a Puigcerdà (Po-
di-cereta) a darrers del segle XII. Unit unes voltes
amb el comtat d'Urgell, altres aliat amb el de Be-
salú, i altres col·laborador en armes i en gestes
amb el de Barcelona amb el qual s'uneix definiti-
vament en temps de Berenguer III (1117. Fou bre-
ssol de tota la dinastia que es titulava *Comtes d'Ur-
gell, de Cerdanya i d'Ampúries*, entre quins noms figu-
ren els Seniofreds, els Mirons, els Olivas Cabretas,
els Wifreds i els Guillems. Fou herència de Ra-
mon Berenguer III *el Gran*, Comte de Barcelona, i
fou títol excels que portaren els reis d'Aragó, el
de *Comtes de Cerdanya*. Qui gosà mai esquarterar
els seus límits naturals que confinaven amb el
Comtat de Foix, amb el Comtat de Rosselló i
Conflent, amb el Comtat de Berga, amb el Com-
tat d'Urgell i amb la vall Andorrana? La fesomia
definida d'aquesta terra que ha vist passar les
allaus cartagineres, les llegendes romanes i les inva-
sions alarbes, que ha infantat amb trets inconfusi-
bles la raça *ceretana*, la marquen les serralades que
la volten. Mireu l'anfiteatre de les grans convul-
sions geològiques, el teatre dels grans cataclismes
sísmics (càos de Targasona), els sediments paleon-
tològics (Llívia i Estavar i Sanabastre), i us con-
vencereu de que abans de rompre les aigües l'es-
tret de Mollet, la comarca era quelcom únic i de-
finit al Pireneu. De la Perxa, la pendent suau pu-
ja a Cambres d'Aze i segueix la serralada del Puig-

mal fins al Port de Toses. L'aresta fina avança de
Anyella, Puigllença, Coll de Pal i Rasos d'Alp,
cap a Cadí, tancant el cercle per la banda de Mig-
jorn. Dels Ports del Pendís i de Coll de Jou baixa
la depressió fins a la Plana, per enfilarse altra vol-
ta cap al Nord a trobar els cimalls del Puig-Pedrós
i Camp-Cardós i el Puigmorens i el Carlit, cloent-
se el cercle altra volta al Port de la Perxa. Què
té de comú aquesta terra isolada per altius cimalls,
autònoma per la geografia, amb la vall de Ribes,
amb el Ripollès, amb el Bergadà? Ont poden tro-
bar-se indicis amb aquestes comarques de compe-
netració de sang, o d'interessos? Qui ha parlat
mai d'ajupir sota un altre jou aquesta terra de his-
tòria altiva i independent?

Pot la Cerdanya haver acotat el cap davant del
fet consumat l'any 1659. Lluís XIV de França i
Felip IV d'Espanya, representats per diplomàtics
astuts els del primer, com el Cardenal Mazarino, i
ineptes els del segon, com era Lluís de Haro, per-
petraven el gros desastre cedint a les exigències de
Lluís XIV que ambicionava el Rosselló, el Valles-
pir i el Conflent. A pretext de que l'Ariège no te-
nia comunicació directa amb el Conflent i el Ros-
selló, els negociadors exigiren la cessió d'una part
de la Cerdanya, escapant-se Llívia com de miracle,
de l'absurda extrangulació de la històrica comarca.

Ço que perpetraren els representants de Felip
IV, serà possible que ho coroni l'estructuració pò-
lítica que es dongui a la futura Catalunya autòno-
ma? Gosarà algú desfigurar aquesta realitat histò-
rica, ètnica i geogràfica que es diu Cerdanya, ju-
nyint-la per fins de baixa política a comarques que
mai han tingut afinitat amb ella?

Nosaltres no ho creiem. No ho podem creure.
Els homes que parlen d'autodeterminació de les
personalitats històriques, no poden inferir aquest
greuge a la Cerdanya històrica, sense renegar dels
seus ideals nacionalistes històrics.

R. GAY DE MONTELLA

Dels altres

De *La Veu*.

Després del predomini de l'Esquerra, les coses han canviat considerablement. L'atmosfera, carregada de misticisme vulgar, d'humanitarisme insincer i inhumà, d'ideologia tronadíssima, no sembla pas permetre cap interès a favor de les qüestions concretes que són les que preocupen el món i concretament aquest país. Hem pogut veure un diputat de l'Esquerra fer un elogi enfàtic i absurd —l'únic que s'ha produït des del predomini de l'actual classe política— a la gestió del ministre de Finances. Aquesta gestió ha estat judicada per tothom de la manera que tothom sap. Doncs bé: ha calgut que fos un català, perfectament assabentat, per altra part, de la gestió del ministre, que s'alcés al Parlament per a fer, forçant el sentit comú i les més elementals lleis del mecanisme econòmic, un elogi de la gestió a què ens referim.

Del mateix diari:

Tot el que està passant a les Corts Constituents no sorprèn sinó els que creien que és possible d'enfonsar el temple i que les pedres vagin caient al lloc just en què a cadascú li convingui. Però, tot això que és comprensible en el bon burgès que s'entusiasmava innocentment amb tot allò que havia d'arruïnar-lo al cap d'uns quants mesos, en l'home de profundes creences religioses, però de mentalitat esquifida, que en votar la candidatura de l'Esquerra Republicana no sospitava que votava contra la religió mateixa que ell professa, no és tolerable en el senyor Alcalà Zamora, que no és una criatura, ni un aficionat a la política.

Del *Journal de Genève*:

«Amb un acarnissament digne de millor causa, l'extrema esquerra s'aprofita de totes les dificultats del temps present per a explotar-les a son profit. Però, el seu raonament peça per la base: la *panacea* que ella presenta als electors és

l'estatisme quan la gran part dels mals que sofreix l'humanitat resulten precisament d'un desenvolupament exagerat del socialisme d'Estat, socialisme d'Estat que destrueix progressivament l'iniciativa individual, la responsabilitat familiar, la solidaritat professional entre patrons i obrers.

Els països més atacats per la crisi actual—Alemanya, Anglaterra, Austràlia—són els que s'han deixat portar a cegues per les corrents del socialisme d'Estat, exagerant una legislació dita «social» quins efectes han estat funests per a la classe obrera. Sobre 1000 habitants es compta actualment 75 sense feina a Alemanya, 58 a Anglaterra, 38 a Txecoslovàquia, 5 a Suïssa. Aquest resultat és eloqüent: demostra els perills del socialisme d'Estat dins de quina corrent els socialistes voldrien arrossegar el nostre país.»

De la Conferència d'en Vidal i Guardiola.

«No pot exigir-se d'un propietari—diu—el compliment de la seva missió social si no se'l protegeix contra un desordre creixent en la percepció d'interessos, arrendaments, etc., etc., i si no se l'allibera definitivament de l'amenaça d'una expropiació sense indemnització.

No es pot tampoc prohibir a un industrial que tanqui la seva fàbrica si se'l coacciona perquè accepti condicions impossibles i se l'amenaça inoportunament amb el control obrer en el moment àlgid de la crisi industrial i quan són tan potents encara les organitzacions obreres de tendències absolutament negatives i dissolvents.

Seria grotesc que, així com en la qüestió religiosa hem fet riure tot el món votant un article persecutori contra les ordres religioses i amenaçant-les al dia següent amb greus càstigs si se n'anaven, s'iniciés a Espanya una persecució contra els propietaris, contra els capitalistes, contra l'esperit d'empresa en general, per a acabar obligant-los, al dia següent, a quedar-se perquè, sense ells, es deturaria la marxa de l'economia del país.»

L'Escola de Prats

Fa cosa d'un any que des d'aquestes planes, el nostre amic Salvador Artís, va emprendre una campanya sobre l'escola de Prats. Avui CERETANIA, defensora dels interessos de Cerdanya, torna a la lluita convençuda que ara que ha canviat el règim també canviaran les coses i aquesta vegada serà més afortunada que l'altra.

Per esplai dels nostres lectors explicarem sucintament del que es tracta.

Estàvem a últims d'Octubre del any passat: feia cosa d'un any que l'escola de fundació, anomenada Magisteri de Prats i Sampsor, estava sense mestre. El darrer obtentor fins a l'esmentada data, va volguer deixar-la, i la deixà. Devia tenir motius i raó per a tal determini; raó i motius que no deixaren de veure els veïns de Prats, els quals bo i coneguent ésser justificats, encara deploren tal decisió i palpen ses conseqüències.

Res, els de Prats, estan alligonsats per l'experiència, i ells han vist a plena llum, com un mestre que es cuidi d'estudi, a la dita escola, n'hi ha per poc temps, si no vol ésser víctima de intrigues caciquils, de calumnies i de la fam, factors estudiats i de força suficient per a una obligada marxa, de qui tingui dos dits de dignitat i honor. Sempre n'hi ha d'aquells que si no poden manar... Això sí, que es pagar el just pel pecador.

!!! Pobres mestres, que des de l'any 1910 (per no posar-hi més) heu passat pel Magisteri de Prats!!! Ja heu passat el vostre calvari.

¡Pobres nens, avui ja homes! Vosaltres també l'heu passat. Per a aquells se'ls ha acabat, però, per a vosaltres, encara dura i durarà. ¡Que n'és de trist el calvari de la ignorància, dels *sense lletra!* ¡Que n'és de vergonyós, quant és per una culpable aquiescència, malgrat la suprema i última voluntat del fundador d'una escola!

Veïns del poble de Prats: ¡quina vergonya! ¿Es que entre vosaltres, encara hi ha qui tingui la pruija d'ésser bonni, per a poguer ésser rei de cegs fets per força? ¿Es que no tenen els nens d'aquest poble, qui els defensi? ¿Es que els nens de Prats neixen sense heretar els drets d'ésser educats i instruits? Aquest últim extrem és absolutament fals, ja que fa més de cent anys, es preocupà d'ells i els hi donà manera de fer prevaldre aquests drets, el Rvent. Don Salvador Gambús i Sunyer, tot i fundant el mestrat de Prats i Sampsor, única escola de la Baga i gairebé de la Solana en aquell temps.

El fundà per a educar i ensenyar els

MAGATZEMS
LA SALDADORA

Plaça Cabriñetty, 5 PUIGCERDA
Antigua casa MARGINET

TOT A PREUS DE RECLAM

Teixits, Gèneres de punt, llenceria, sederia, llaneria, edredons flassades i tots articles similars.

SEMPRE NOVETATS

Visiteu aquesta casa abans de comprar

obtentor, legalment nomenats, els nens; no per a cobrar els que no tenen tal condició i restar tancada l'escola.

A. enterar se el nostre amic Artísó de la qüestió de referència va fer la campanya defensant els nens de Prats que tenen necessitat d'una escola, però com que els Srs. Rectors de Prats i Sanavastre no hi estaven d'acord, varen molestar se i digueren portar l'afer en mans del Tribunal. El cas és, però, que han passat els dies i el poble de Prats queda sense mestre i sense escola. No volem fer comentaris perquè creiem que cada u es farà els seus, i anem al que ens interessa.

Fa dos anys que a Cerdanya hi ha un poble, que malgrat tenir una deixa d'unes quantes mils pessetes per a l'ensenyament, els nens es veuen obligats a anar a escola al poble de Das situat a uns tres Kms. i encare quan no es troben, com l'any passat, que l'escola de Das és plena, i tenen d'anar a Bor situat a uns sis Kms.

Sibem que l'Ajuntament de Prats va enviar una comunicació al Ministre d'Instrucció Sr. Domingo referint-li el cas i se'ns diu que el dit Ministre palesant l'interès que es pren per la cultura, contestà immediatament, encarregant al senyor Governador de Lleida que procuri enviar un home de la seva confiança per a que estudiï la qüestió; el cas, però, és que a Prats no hi ha escola i que els veïns d'aquest poble, aquest hivern, com l'any passat i com l'altra, hauran de veure com llurs fills emprenen una caminada d'una hora per sobre la neu, desafiant el mal temps i amb perill de deixar-hi la vida, per afany d'instruir se i per l'abandó amb que, fins ara, se'ls ha tingut.

Nosaltres estem convençuts que el Govern de la República i especialment el Ministre d'Instrucció es cuidaran d'arranjar la qüestió fent que aquest poble tingui mestre com li correspon, car, si bé, com deia l'Iltre. polític, avui Ministre d'Instrucció, en el seu llibre «On va Ca-

talunya» «és una heroïcitat la d'aquell poble que els homes deixaren de fumar per a mantenir un mestre» l'actiu de la mainada de Prats que desafia els crús hiverns de Cerdanya no és pas menys HEROÏCA.

XAVIER BONET

Subscribiu-vos a CERETANIA

Les actuacions difícils

Hem tingut ocasió de parlar uns moments amb un diputat català dels recents esdeveniments polítics; la crisi, la solució i la marxa de l'aprovació de la constitució espanyola.

Sent francament una decepció, per l'esperit obstruccionista que hom observa en tots els esperits, tant els de dreta (vasc navarresos) com els d'esquerra, sobretot els d'extrema esquerra. Sembla ésser que, en gairebé tots els aspectes primordials, en que cal un esperit de verdadera transigència, que ningú, ni uns ni altres vulguin donar el braç a tórcer.

Es lamentable, que avui, en que pels temps que portem de república i que no s'ha caminat certament tot lo que caldria, sigui aquest el punt inicial dels nostres homes.

Molts discursos, moltes idees, un torneig oratori, amb pretensions de superioritat, «frayar» l'adversari, la «galera» les resenyes més enllà de les Constituents.

Espanya no evoluciona certament a compàs dels esdeveniments. Ahir per un sentiment vuitcentista, caduc, i que digué abastament que no era aprofitable, avui, en ple triomf de les democràcies, en ple exercici dels homes «sesudos», aquelles classes intel·lectuals que fan han malparlat del vell règim i dels seus homes, cauen així mateix, en el vici de la oratòria inútil, estèril. No mi-

llorem amb el nou procediment ni amb els nous valors, com era d'esperar, o al menys, com calia esperar, després de l'ensenyança de les passades actuacions qualificades repetidament de funestes.

Mirem al món, i veurem que en tots els parlaments, en totes les situacions han trobat «l'home». Espanya no pot. Era aquest Alcalà Zamora i l'hem perdut? Ha sigut just el parlament espanyol amb el primer president provisional, home ecuaníim, justicier, i que sacrificà els seus principis, en be de l'harmonia i de una possible concòrdia, fins arribar a la estructuració de la República i a consolidar-la?

Espanya està mancada, els homes de govern o ministrables, del més elemental sentit polític. La condició més precisa per a aconseguir una posició sòlida, es manifesta absent. Precisaria que per un moment fitegem els ulls a França, i veuríem la veracitat del nostre punt de mira. França cap de la civilització europea que ha passat una guerra imponent, que ha vist la divisa enormement depreciada, la indústria desfeta, ha trobat sempre l'home que l'ha sabut portar i amb èxit. Recentment Anglaterra, en uns moments difícils, ha tingut un MacDonal, que ha sacrificat el seu lloc polític, pel sol fet de «salvar» Anglaterra.

Cal preguntar, qui serà l'home que salvarà Espanya?

JONY

Rajoleria i Teuleria

RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT DE RAJOLS
 :: DE TOTES CLASSES ::
 :: FABRICACIO ACURADA ::
 :: PREUS MODICS ::

Font d'En Lleres - Puigcerdá

MOTORS SIEMENS

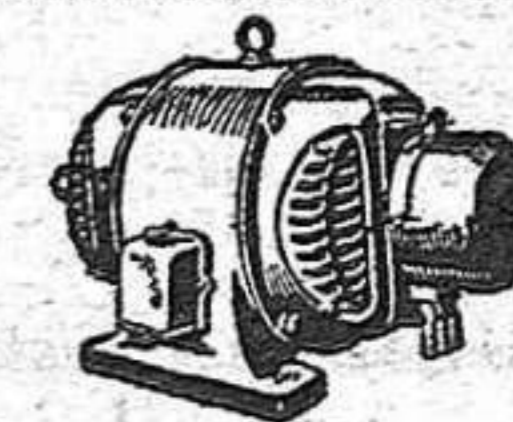
ELS MES CONEGUTS

Les referències que segueixen són una prova palesa de la immillorable qualitat d'aquests motors que no poden ésser superats per altres marques. Funcionen ja des de fa temps a satisfacció completa dels seus posseïdors. Aquesta es la millor propaganda.

Tots amb rodaments de boles i engrasatge per 2400 hores :: Garantia absoluta
 Demaneu detalls i preus de MOTORS i BOMBES "SIEMENS"

Llibertat, 3

Tel. 14-B

Isidre Forga 2 HP.
 Francesc Palau 1,5 HP.
 Antoni Estañol 2 HP.
 Ramon Salvat 3 HP.
 Vidua Arró 4 HP. 2 motors
 Granja Puigbó 2 HP.
 Flequeria Romá 2 HP.
 Pere Gispert 4 HP.

Mas Florensa 5,5 HP. 3 motors
 Leandre Padreny (Aja) 3 HP. 2 mtors
 Pere Martí 1 H. P.
 Confiteria Reguant 1 HP.
 Impremta Ceretania 1 H. P.
 Senyor Munter 3 HP. 2 motors
 Senyor Estival (Ger) 5 HP
 Ricard Altimiras 1 HP.

J. REGUANT

RADIO ELECTRICISTA

PUIGCERDA

La setmana política

Madrid, 28.

Amb l'aprovació de l'article 48 hem aconseguit la «performance» d'una altra etapa del camí que el nacionalisme ens té traçat i ens posa a les nostres mans l'instrument amb el qual haurem de bastir la nostra cultura, traduïnt en realitats ço que fins ara han estat per a nosaltres les més cares il·lusions. Cal, però, que demostrarem el dia de demà, com fins ara ho hem predicat, no solament per propi orgull, sinó per evitar possibles retrets, que som capaços de crear una cultura catalana que pugui posar-se al costat de les europees. Una petita prova ja la vàrem donar en les Institucions creades amb tant de fé i entusiasme com manca de recursos, per l'antiga Mancomunitat, l'esperit de les quals resistí heròicament la fúria destructora del sabre dictatorial.

La discussió d'aquest article posà de manifest actituds que de bell antuvi ja coneixíem, però en foren revelades d'altres que eren dubtoses. Els camps quedaren perfectament delimitats i els nostres diputats pogueren veure sense equívocs quins eren els companys de Parlament que estrenyien la mà que amb desig de concòrdia allargaven els diputats catalans.

L'àrbitre de la discussió o millor dit de la conciliació fou el senyor Sánchez Albornoz d'Acció Republicana, el qual amb un coneixement objectiu podríem dir-ne, de l'Història d'Espanya i amb perfecta visió de la realitat actual, vegé que era hora de cedir i que un esperit d'intransigència podria costar car a Espanya. La seva claredat va imposar-se al sentimentalisme imperialista que podríem personificar en l'actitud d'Unamuno. El catedràtic de Salamanca es deixa emportar, fins a una obcecació que li priva de veure la realitat, per una cosa que ell mateix diu que és pueril que els catalans ens hi enternim, el sentiment i afecte per la llengua pròpia. Finalment el Sr. Azaña va cuidar-se de donar-li el cop de mà definitiu.

A remarcar, l'unitat de criteri exterioritzada en aquesta ocasió com en altres de nacionalisme pur, per la minoria catalana. Signaven l'esmena entre altres Nicolau, Estelrich i Companys. Tant de bó fós possible aquesta unitat en el pròxim període constructiu de la cultura nostrada.

RAFEL VILANOVA

Catalunya i el Magisteri espanyol

Encara no es discutia al Parlament l'article de la Constitució referent a l'ensenyança, i com per instint ja s'aixecaven a les províncies espanyoles veus i més veus, demanant a l'Estat que no cedís en això ni un bri de sobirania. Aquestes veus, però, no s'aixecaven dels pobles, sinó de les províncies, dels provincians i dels que creuen complir en elles un mandat d'hegemonia i assimilació forçosa, heretats de la destronada monarquia borbònica.

Totes aquelles que es senten verament republicanes i liberals, no crec vulguin fer-se indignes de la República demanant a l'Estat que exerceixi damunt l'ensenyança dels diferents pobles hispànics, aquella sobirania despòtica que faria ésser a la novella República més borbònica que els Borbons. I és incomprendible que d'aquestes veus que demanen l'esclavatge de les llengües i els pobles, moltes siguin dels apòstols de l'ensenyança, dels pedagogs espanyols, quan ells, haurien d'ésser els primers en reconèixer que els infants de les nostres escoles fins ara havien viscut en colònies del ex rei Alfons i que, en venir el nou règim, esperaven donar als castellans l'abraçada de les llengües i dels pobles.

Sembla estrany que, quan a tot arreu del món els pedagogs són els primers en volguer alliberar les llengües perquè això és alliberar l'infant, a Espanya siguin els primers en aixecar-se contra aquesta llibertat i contra aquesta sobirania que pertany íntegrament al poble interessat. Així veiem que associacions del Magisteri, demanen amb telegrams i instàncies al cap del Govern, al Ministre d'Instrucció Pública i a polítics com Azaña i Royo Vilanova (sempre els mateixos), que l'ensenyança primària continui essent funció de l'Estat, o que als pobles autonomistes no se'ls cedeixi l'autonomia en l'ensenyança primària.

Què és el que volen aquelles associacions i el periòdic «El Magisterio Español» que tan es vanta d'aquestes campanyes? Volen fer malaurada la República? Li volen fer seguir els vells camins dels Alfons? No és possible pensar que això pretenguin, però, en tal cas, veurien que no fóra sols un poble el que vol reivindicar la seva parla, sinó tots els pobles hispànics que han viscut segles sota el jou de la llengua d'un rei que ni ell tan sols la parlava; puix, la volia solament pels seus servents i pels seus esclaus. Abastament saben avui els nostres germans de Castella que l'ex-rei i molta part de la gent de cort, parlava en l'intimitat la llengua anglesa, i de la seva només se'n servien per a fer-se prestar jurament de fidelitat.

Potser molts mestres que propugnen per la sobirania de l'Estat en l'ensenyança, ho fan per sentiments patriòtics i perquè hi veuen en els Estatuts un perill per la unitat espanyola, i més que tot, un perill per la unitat de la llengua del gran Cervantes. Però, nosaltres, podem dir-los-hi als qui

GRESHAM

FIFE ASSURANCE SOCIETY, LIMITED

FUNDADA A LONDRES FA 83 ANYS.

COMPANYIA INGLESA ANONIMA
DE SEGURS SOBRE LA VIDA

ESTABLERTA A ESPANYA FA 49 ANYS

Les reserves matemàtiques corresponents als Segurs que té en vigor a Espanya arribaren el 31 de Desembre de 1930, segons el seu balanç, a la important quantitat de **Pessetes 30.057.061**, la qual com consta en la Inspecció General de Segurs i Estalvis, es troba íntegrament dipositada a Espanya i invertida en sa totalitat en VALORS ESPANYOLS.

Demaneu detalls de les seves interessants combinacions a la Delegació de

JOAN MORENO

Carretera de Ribas, 37
RIPOLL

(Anunci autoritzat per la Inspecció General de Segurs i Estalvis)

tenen aquests recels, que no coneixen la realitat lingüística de la Península. En efecte: ha existit mai a Espanya l'unitat de llengua? Si a Espanya hi ha alguna cosa en la seva història que mai no ha estat «una» és precisament la llengua; en tots els altres caires hi ha hagut en l'història un moment que hem estat «uns». Hem de dir a aquests mestres lluitadors per l'unitat lingüística, que no és a Espanya on deuen cercar l'unitat de «la llengua», sinó que és a l'Amèrica, perduda pels reis, perquè volien que la unitat de la llengua fos la justificació de la unitat política. Hem de dir-los-hi que, nosaltres, si hem fet amb ells unes Navas de Tolosa i una

guerra de l'Independència i una revolució republicana, les hem fet sempre en català; i que Espanya no serà mai «la llengua», sinó un conjunt de pobles amb llengües diverses, malgrat uns falsos pedagogs vulguin coaccionar amb falses realitats el Govern de la República.

Cal que els catalans en aquesta qüestió estiguem ben amatents, perquè uns funcionaris que han de servir al poble i ens han d'educar els infants, no s'imposin en aquests moments trascendentals de les nostres llibertats. Els mestres han de servir a la llengua i als infants, i no la llengua als mestres.

Mestre Liat

A cada u el que sigui seu

La premsa de l'Esquerra està portant a terme una violenta campanya contra el diputat a corts per la circumscriptió de Girona, en Josep Ayats, i si bé cap mena de lligam polític ens obliga a defensar-lo, ho farem no obstant per objectivitat, com cal a tot periòdic positivament independent, i sempre al servei de la veritat i la justícia.

Començarem per dir que nosaltres no varem aprovar l'actitut presa pel Sr. Ayats, a rel de les eleccions, incorporant-se al partit del Sr. Alcalà Zamora. Pensàrem llavors i seguim pensant avui, que un diputat de Catalunya, per respecte als electors, no deu sotmetre's a cap altra disciplina pública que la dels partits netament catalans. Però d'aquest pecat no se'n ha d'acusar solament al Diputat Sr. Ayats, sinó també als Diputats Srs. Santaló i Quintana de León.

Doncs bé, feta aquesta aclaració que no és pas certament un elogi pel senyor Ayats, volem afegir que trobem injusta la violència de la campanya feta contra d'ell, i desprovist de fonament el delictes de anticatalanitat que se li imputa.

No és possible creure que el senyor Ayats votés en el Parlament en contra de les aspiracions de Catalunya; l'home que va tenir el valor cívic d'enfrontar-se amb el Dictador en plena Assamblea Nacional, fent de les aspiracions de Catalunya una exposició tan clara, exacta i valenta, no pot avui, —a l'hora d'un triomf fàcil— oposar-se a lo que ell va sostenir en el moment de les màximes dificultats i perills. Per altra part, ell mateix ha desmentit la versió injuriosa, i en aquest ordre d'idees la paraula d'un home es sufficient.

Parlen també de les relacions que el Sr. Ayats sostingué amb la Dictadura. Nosaltres sols sabem que va ésser *detingut i processat* pels agents

d'aquell règim, i el sol fet d'acceptar el càrrec d'assembleista, tot i semblant-nos reproable, no justificaria l'hostilitat que avui li mostren els periòdics de l'Esquerra.

Per altra part, els diputats esquerrans de Girona, que sens dubte no són agens a l'actitut de la seva premsa partidista, haurien de meditar molt abans de promoure tal mena de d'acusacions. Així tal vegada recordarien que no yaren sentir els mateixos escrúpols antidictatorials, quan en plenes eleccions a Ribes, a Ripoll i molts altres llocs, se'ls veia del braç dels homes de la Dictadura.

I a fi de comptes, algun diputat esquerrà de Girona hauria de preguntar-se, què és més vergonyós per un home públic, si haver estat assembleista, o bé acusador privat i advocat al servei de les persecucions dictatorials.

Anuncieu a CERETANIA

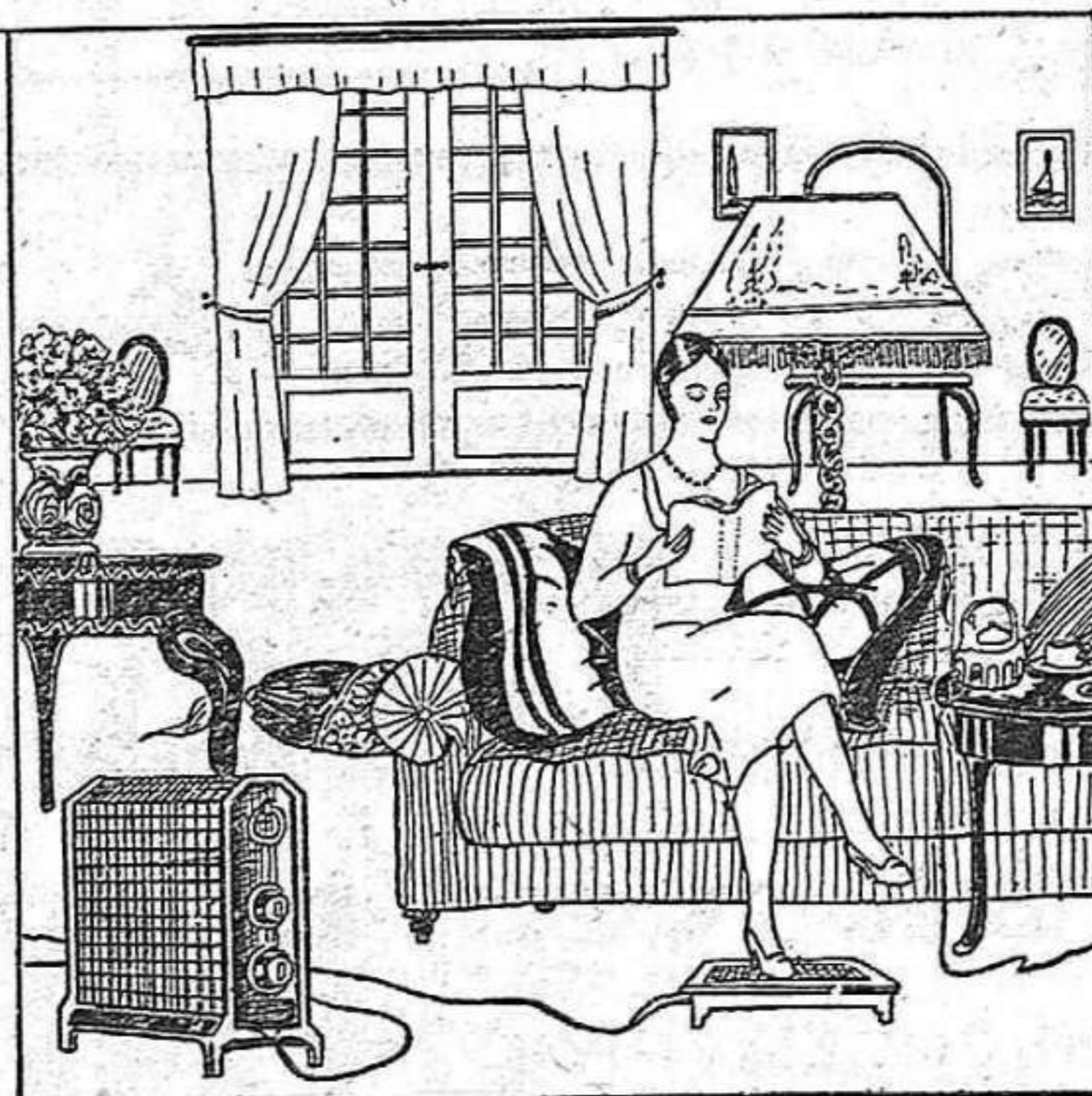
Vuestro hogar será confortable

si utilizats los pequeños aparatos eléctricos caseros, que reúnen las máximas condiciones de

COMODIDAD, LIMPIEZA y ECONOMÍA

Con buena luz, con la temperatura de vuestra habitación templada y con los pies calientes, escribiréis, leeréis y trabajareis más intensamente.

Existen estufas y "calienta pies" eléctricos cuyo consumo de electricidad es reducidísimo.

SOL·LICITEU SENSE COMPROMIS INFORMES EN LES NOSTRES OFICINES:

“Energía Eléctrica de Cataluña, S. A.”

PUIGCERDÀ: Espanya, 7

VICH: Verdaguer, 14 i 15

NOTICIARI

—Els primers dies de la setmana foren grisos i freds, fent témer la caiguda d'una nevada. El dimarts rufaquejà. Durant la nit comença a fer-se sentir la gelada.

Aq. ests darrers dies han estat amb sol esplèndid i bona temperatura.

PANELLETS ESPECIALS
NATA, PINYA i MARRÓ
a la
Confiteria RIU

—Per raons de força major no pogué donar-se la representació del «Tenorio» ahir nit en el Teatre Ceretà.

Avui tindran lloc les sessions de cine acostumades.

Professora de tall s'ofereix per a lliçons.
Tarda de 2 a 5 i Nit de 7 a 9. Carrer Florença, 13, baixos. PUIGCERDA

Carbons propis per a cuina i calefacció

els trobareu en els magatzems

Vda. de S. ARRO
TELEFONO, 35

—Ahir dissabte ocorregué a l'estació un accident mortal. L'obrer Francesc Moreno i Franco, de 24 anys, en anar a enganxar dos vagons, quedà aixafat

entrem ells, morint al acte. El desgraciat obrer deixa esposa i un fill.

A l'enterrament hi assistí gran nombre de companys del finat. Adressem el nostre condol a la família.

El invierno se acerca

La calefacción es necesaria

EN LOS ALMACENES DE
JOSE PIGUILLEM

(Sucesor de Luis Llorens)

Mayor, 35 PUIGCERDA

encontrará V. estufas i poelas a precios módicos

—Han retornat a llur habitual residència les famílies dels senyors Piera, Arró Puig i Salvat. Bon hivern.

Joan Anglada Vilardebó
ADVOCAT

Exercici en eis partits de Puigcerdá i Vich
Despatx a Vich: Riera 31

—L'esposa del nostre bon amic el finent de carabiners Rafel Muñoz Lafuente, ha donat a llum amb tota felicitat un xamós nen. La nostra sincera enhorabona al matrimoni.

Centre Tècnic Administratiu
baix la direcció de personal titular.

Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:
F. DE LA HIJA
PUIGCERDA Telèfon. 77

Espaciosos solares en venta
con vistas a la Acequia, Cerdaña española. Enveitg y Latour-de-Carol
Razón: ESTEBAN ARRO
(Casa Aldrán)

—Per manca d'espai ens hem vist obligats a reduir aquesta secció en el present número.

Rajoles i teules de tota mena
COSME GINESTA
BELLVER (Lleida)

LIGNITS DE DAS
Excel·lent combustible
Preu limitat

Demaneu-lo a

JOAN PLANAS
DAS

Joven Mecanógrafo RAPIDISIMO
Práctico oficina. Módicas pretensiones. Se ofrece Razón en esta Imprenta

FUSTERIA
Ebenisteria Mecánica

Josep PADRENY

Es faciliten presupostos per a obres

BELLVER
(CERDANYA)

Gráficas Ceretania - Puigcerdá

PUIGCERDA CERDANYA

GRANS FIRES DE BESTIAR

Dies 21, 22 i 23 de Novembre de 1931

Es posa en coneixement dels senyors Ramaders que en l'Estació del F. C. (Puigcerdá) se'ls donaran tota mena de facilitats per a l'embarcament de bestiar amb destí a qualsevol lloc d'Espanya.

Demaneu-se detalls.

LA COMISSIÓ

Gran Hotel - Restaurant

TIXAIRE

PUIGCERDA

Reformat completamentCalefacció Central
en totes les dependències de l'Hotel

Quartos de bany i dutxa

Gran confort

Llum elèctrica - Garage

Autòmnibus de l'Hotel a tots els trens

Llibertat, 3

Teléfon, 24

Almacen
de
Materiales
de ConstrucciónCEMENTOS
YESO
CAL HIDRAULICA
AZULEJOS
ETC. ETC.FRANCISCO
BARNOLARambla del Casino
PUIGCERDA**Fàbrica d'Articles de Passamaneria****Fantasia i Novetat**EN SEDA ARTIFICIAL, LLANA,
COTÓ I METALL OR I PLATA**VENTURA I COT
L^{TDA}.**Despatx: Riereta, 35 - 1er
Teléfon, 23351**BARCELONA**Galons - Agramans - Cordons - Trenes - Borles
Cintes per a elàstis, cinturons i lligacames
Especialitzats en Sarrells per a Vánoves
LAMPARES I TAPISSERIAVENDES EXCLUSSIVAMENT
AL MAJOR**Anónima****Alsina = Graells de A. T.****Despacho Central del F. C. Trans-
pirenaico de Ripoll a Puigcerdá****PUIGCERDA**En el citado D. C. y para mayor comodidad de los viajeros se
facilitan billetes combinados con destino a las estaciones siguientes:**Alp Ribas Ripoll Vich**
Torelló Manlleu Barcelona